

Kartläggning av vad SNSA gör inom EU-området

1. Vad görs idag?

- *Horizon 2020 Rymd*

Genomförandekommitté inom EU-kommissionen vars huvudmål är att främja en kostnadseffektiv, konkurrenskraftig och innovativ rymdindustri och forskargemenskap för att utveckla och utnyttja rymdinfrastruktur för att möta framtida unionens politik och samhällsbehov.

Inom H2020 Rymd genomförs 6st endagsmöten per år.

Rymdstyrelsen deltar i kommittén genom att bistå med nationell expert.

För närvarande är Johan Köhler nationell expert (VR är biträdande nationell expert, fn vakant, och RK är delegat, fn Magnus Härviden) och Kristine Dannenberg är biträdande nationell kontaktpunkt (Vinnova är NCP, fn Mikael Sundh).

I Rymdstyrelsens åtagande ingår också att genomföra möten med en nationell referensgrupp som består av ett tjugotal personer med representanter från både industri och akademi. Målet är att genomföra två referensgruppsmöten per år.

Mer information om Horizon 2020 Rymd återfinns [här](#).

- *Horizon 2020 Advisory Group Space (SAG)*

Gruppen har till uppgift att ge råd om innehållet i rymdprogrammet H2020.

Patrik Sundblad från KTH deltar i detta forum.

Mer information om SAG återfinns [här](#).

Det finns även svensk representation i ytterligare grupper och kommittéer med koppling till H2020, som inte är beskrivna ovan.

Bra att veta: Vinnova koordinerar NCP:er nationellt. Mikael Sundh är ansvarig NCP på Vinnova för Rymd.

- *Kommittén för Space Surveillance and Tracking (SST)*

Kommitténs syfte är att bidra till säkerställandet och den långsiktiga tillgängligheten av europeisk och nationell rymdinfrastruktur, -anläggningar och -tjänster som är avgörande för säkerheten för ekonomier, samhällen och Europas medborgare.

EU:s satsning på SST är öppen för alla medlemsländer.

Johan Köhler är Rymdstyrelsens representant i kommittén.

Det finns även ett SST-konsortium för länder med intresse av framtida samarbete, där Rymdstyrelsen ej deltar i dagsläget, men vi följer deras koordineringskommitté (Johan och Thorwald)

Mer information om SST återfinns [här](#).

- *EU-samordningsfunktionen, EU-SAM:*

Vinnova ansvarar för EU-samordningsfunktionen, EU-SAM. Funktionen samlar

forskningsfinansiärer för att samordna det svenska deltagandet i europeiska partnerskapsprogram och koordinera myndigheternas EU-policy.

Forskningsfinansiärerna är:

- Energimyndigheten
- Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande (Formas)
- Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd (Forte)
- Rymdstyrelsen
- Vetenskapsrådet

Rymdstyrelsen representanter i EU-SAM är Johan Köhler och Björn Lovén (handläggargruppen).

Mer information om partnerskapsprogrammen och EU-SAM återfinns [här](#).

- *Space Policy Expert Group (SPEG)*
Rådgivande funktion för Europeiska kommissionen vid utarbetandet av riktlinjer och verksamhet för genomförandet av artikel 189, vars beskrivning är; att främja vetenskaplig och teknisk utveckling, industriell konkurrenskraft och implementeringen av riktlinjer, samt att EU ska utarbeta en europeisk rymdpolitik.
Rymdstyrelsens representanter är Thorwald Larsson och Christer Nilsson.
Mer information om SPEG återfinns [här](#).
- *Space Policy Expert Group on Space Technology (SPEG-OST)*
Är en underkommitté till SPEG, se ovan, som träffas ca 6 gånger per år. Forumet behandlar bland annat frågor kopplade till standardisering och teknologiharmonisering samt viktiga tekniska riktlinjer.
Rymdstyrelsens representant är Ronnie Lindberg.
Mer information om SPEG med undergrupp återfinns [här](#).

(Tankar att ta med internt: Det skulle vara intressant att använda samma referensgrupp som är kopplad till H2020 i SPEG-arbetet.)

- *Rymdstyrelsen deltar för närvarande i 3st EU-projekt*

BalticSatApps (BSA)

Projektsyftet är att snabba på och öka marknadsupptaget av satellitdata, främst Copernicusdata, i Östersjöregionen genom att använda behov och samhällsutmaningar som grund för att, tillsammans med utvecklare, stimulera innovation och tjänstutveckling.

Övriga deltagande länder: Finland, Estland, Polen och Ryssland.

Det är ett treårigt projekt, sep 2017 – sep 2020.

Budget: 227 864,50 €

Rymdstyrelsens deltagare är Tobias Edman, Björn Lovén och Helene Körling (ekonomi).

Mer information om BSA återfinns [här](#).

Framework Partnership Agreement on Copernicus User Uptake (FPACUP)

Projektsyftet är att öka användarupptaget av Copernicus data och tjänster och stimulera dataexploateringen.

Koordinator: DLR

Partners: I stort sett alla medlemsländer finns representerade (ca 50st)

Aktiviteter:

- **Kustzonsplanering:** Copernicus bör kunna få en större roll i monitoreringen av kustzonsutvecklingen och har potential till att användas för uppföljning enligt nationell och europeisk lagstiftning.
Budget: 55 000 € varav 84% från EU
- **Guide i Copernicusdjungeln:** Ta fram en användarvänlig guide för att hitta rätt bland Copernicus alla data, produkter och tjänster.
Budget: 50 000 € varav 84% från EU

Rymdstyrelsens projektrepresentant är Göran Boberg.

Hemera

Hemera är ett infrastrukturprojekt för ballongflygningar inom programmet Horisont 2020. Projektet koordineras av franska rymdstyrelsen Cnes och har 13 partners från olika länder i Europa och Kanada. Rymdstyrelsen är en Hemera-partner och ansvarar för utlysningar (Call for Ideas och Calls for Proposals) inom projektet. Hemera-projektet kommer att erbjuda forskare och andra användare kostnadsfria ballongflygningar under 2019-2021.

Rymdstyrelsens representant är Kristine Dannenberg.

Mer information om Hemera återfinns [här](#).

- *Copernicuskommittén*
Copernicusprogrammet är ett mycket viktigt rymdsamarbete mellan EU och ESA och brukar betecknas som ett flaggskeppsprojekt för insamling, förmedling och utnyttjande av miljöinformation i form av användaranpassade tjänster, där fjärranalys från satellit är en primär del.
Copernicuskommittén hanterar övergripande frågor om programmet såsom årliga arbetsprogram, utvärderingar och programmets vidareutveckling. Sedan 2018 har även effekterna av den föreslagna rådsförordningen granskats. Frågorna överlappar ofta de som behandlas i Esas [Programme Board Earth Observation \(PB-EO\) med rapportering](#). EU och Esa-exekutiven deltar i varandras kommittéer. En gång om året ordnas gemensamt möte mellan PBEO och Copernicuskommittén.
Rymdstyrelsens representant är Göran Boberg.
Mer information om Copernicusprogrammet återfinns [här](#).
- *Copernicus User Forum (CUF)*
EU-kommissionens användarforum, CUF, har till uppgift att vägleda kommissionen avseende användarkraven från den offentliga sektorn.

Som sig bör bemannas CUF av de svenska användarmyndigheterna, i första hand SMHI och Havs – och vattenmyndigheten. Eftersom Sveriges hållning i CUF och Copernicuskommitten ska vara konsistent blir det täta samråde mellan representanterna i de olika kommittéerna. Ibland ordnas gemensamma möten. Mer information om CUF återfinns [här](#).

- *Copernicus Security Board*
Undergrupp till Copernicuskommittén som behandlar frågor som framförallt är kopplade till gränsövervakning till lands och till sjöss och stöd till externa insatser utanför EU:s gränser.
Rymdstyrelsens representant är Göran Boberg. Samråd sker med försvarsmakten.
Mer information om Copernicus säkerhetstjänst återfinns [här](#).
- *Nätverket Copernicus Relays*
Rymdstyrelsen utgör en av noderna i ett nätverk initierat av EU som har till syfte att öka användningen av Copernicusdata.
Kontaktperson på Rymdstyrelsen är Björn Lovén.
Mer information om Copernicus Relays återfinns [här](#).
- *Nätverket Copernicus Academy*
Nätverket förbinder europeiska universitet, forskningsinstitutioner, handelshögskolor, både privata och ideella organisationer, i Copernicusprogrammets deltagande länder. I Sverige finns kontaktpersoner på Lunds Universitet och Stockholms Universitet.
Mer information om Copernicus Relays återfinns [här](#).
- *GEO High Level Working Group (GEO HLWG)*
Syftet med gruppen är att samordna aktiviteter och medlemmarnas åsikter för att ge ett sammanhängande och hållbart europeiskt ledarskap genom initiativet GEO (Global Earth Observations). Detta görs genom att förbereda gemensamma europeiska ståndpunkter vid mötena i GEO:s plenarsammanträde och dess dotterorgan.
I denna grupp deltar Sverige genom SMHI och Rymdstyrelsen. Kontaktperson på Rymdstyrelsen är Göran Boberg.
Mer information om GEO HLWG återfinns [här](#).
- *GNSS Programme Committee - Galileo och EGNOS*
I Europa utvecklas satellitnavigationssystemet Galileo, som tillsammans med Copernicus, är det andra stora rymdsamarbetet mellan EU och ESA.
Galileo är ett fristående globalt satellitnavigationssystem, Global Navigation Satellite System (GNSS).
European Geostationary Navigation Overlay Service (EGNOS) är Europas regionala satellitbaserade förstärkningssystem. EGNOS används för att förbättra prestanda för Galileo och andra globala satellitnavigationssystem.
I GNSS Programme Committee hanteras övergripande frågor om programmet såsom vidareutvecklingen och programstrategi för både Galileo och EGNOS. Frågorna överlappar ofta de som behandlas i Esas [Programme Board Satellite Navigation \(PB-NAV\)](#).
Rymdstyrelsens representant är Christian Hånberg.
Mer information om Galileo återfinns [här](#).
Mer information om EGNOS återfinns [här](#).

- *Rådsarbetsgruppen för rymd: Deltagande och assisterande i förhandlingarna om ny förordning för rymdprogrammet och en ny rymdmyndighet mm. beroende på agenda.* Förhandlingsarbetet är ett väldigt viktigt arbete som får stöd i sak genom ett nära samarbete mellan Regeringskansliet och Rymdstyrelsen. Gemensambereidning genomförs på Regeringskansliet och intern samordning på Rymdstyrelsen. Arbetet har varit betydande under 2018 och pågår fram till mars 2019. Arbetet bör prioriteras eftersom den kommande rådsförordningen blir direktverkande och lägger grunden för myndighetens framtida arbete. Förordningen kommer att styra EU-kommissionens makt och Esa/EU-relationerna. Förhandlingarna har utförts med ibland extremt korta ledtider, men Rymdstyrelsen har deltagit efter bästa förmåga och med ett stort engagemang. Det finns dock en frustration eftersom flera medarbetare skulle önskat mer tid för inspel. Rymdstyrelsens samordnare är Anna Maria Johansson.